

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący SSA Jan Futro

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. Z.

przeciwko E.-N. M. i M. M.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 8 marca 2013 r.

sygn. akt XIII C 42/12

oddala zażalenie

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazał, że powód ma na utrzymaniu dwoje dzieci w wieku pięciu i dwóch lat. Jego jedynym dochodem jest wynagrodzenia za pracę w wysokości 1370 zł.

Wymagana do uiszczenia opłata kształtuje się w wysokości 600 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego w sytuacji gdy niniejszy proces trwał ponad rok powód był w stanie zgromadzić w tym czasie niezbędną na opłatę kwotę.

Na postanowienie to zażalenie wniósł powód zarzucając zaskarżonemu postanowieniu bezpodstawne przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki do zwolnienia go od kosztów sądowych.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go od kosztów sądowych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Na wezwanie Sądu Apelacyjnego powód wyjaśnił, że zamieszkuje z konkubina J. J. i dziećmi w nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), przy czym nieruchomość ta stanowi własność banku (...), a raty kredytu związane z zakupem tej nieruchomości wynoszą 3 228,87 zł miesięcznie. Nieruchomość przy ul. (...) stanowi własność konkubiny. Konkubina prowadzi działalność gospodarczą, która w okresie pierwszych 3 miesięcy bieżącego roku przyniosła jej stratę w wysokości 1099,65 zł. W roku 2011 osiągnęła ona dochód w wysokości 56 984,75 zł. Danych za rok 2012 nie przedłożono.

Powód wskazał na niektóre wydatki ponoszone w miesiącach luty – kwiecień.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc Państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Instytucja ta ma wyjątkowy charakter gdyż zasadą jest ponoszenie przez strony kosztów postępowania sądowego. Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie majątkowe stanowi wskazany przez ustawodawcę środek dowodowy, za pomocą, którego ma zostać wykazana zasadność wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1998 r., III CZP 34/98, Prok. i Pr. 1999/3/38).

Oświadczenie majątkowe złożone przez powoda i jego wyjaśnienia są niewiarygodne. Wynika z nich, że jego miesięczne wydatki (a nie wskazał wszystkich wydatków m.in. kosztów wyżywienia i zakupu odzieży czy środków czystości) kilkakrotnie przekraczają deklarowane dochody. W takiej sytuacji, aby czynić wydatki powód musi mieć dochody albo oszczędności, których jednak nie wykazał.

W tej sytuacji należy uznać złożone oświadczenie wraz z wyjaśnieniami za niedostateczne dla zwolnienia powoda od kosztów sądowych.

Ubocznie już tylko zauważyć można, że jak wynika ze wskazanego wyżej przepisu koszty sądowe wyprzedzają jedynie koszty utrzymania koniecznego dla strony i jej rodziny.. Nie ma żadnych podstaw do przyjmowania, że inne zobowiązania takie jak np. konieczność spłaty kredytów mają pierwszeństwo przed kosztami sądowymi.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro